

із змінами та доповненнями, в новій редакції згідно рішення Ради адвокатів України від 26 червня 2019 року № 67// Сайт НААУ – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2019-06-26-poryadki_5d53d8fdb067f.pdf

3. Юридична газета online [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/golovna/svitlo-chi-tin-pro-noviy-poryadok-pidvishchennya-kvalifikaciyi-advokativ.html>

4. Ухвала Окружного адміністративного суду м. Києва від 16 вересня 2019 р. про відкриття провадження у справі № 640/15532/19. Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84294386>.

5. Ухвала Окружного адміністративного суду м. Києва від 2 вересня 2019 р. про відкриття провадження у справі №. 640/15583/19. Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84492270>.

6. Г. Ковбасінська. Нова система підвищення кваліфікації вирішує проблеми «гонитви за балами». Режим доступу: <https://unba.org.ua/publications/print/4674-galina-kovbasins-ka-nova-sistema-pidvishchennya-kvalifikacii-virishue-problemu-gonitvi-za-balami.html>

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія, доцент **Кубасенко Андрій Володимирович**

Задорожна С.В.

*студентка 1-го курсу магістратури
судово-адміністративного факультету*

Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ

Право на правову допомогу неможливе без реалізації професійних прав адвокатом. Реальне забезпечення права на захист є віддзеркаленням справжнього стану речей діючої правової концепції держави та демократичності громадянського суспільства, відповідність їх європейським та світовим стандартам.

Предметом адвокатської таємниці є питання, з яких фізична або юридична особа звернулася до адвоката, зміст консультацій, порад, правових роз'яснень та інших відомостей, отриманих від клієнта та з інших джерел під час здійснення адвокатської діяльності. Актуальним в цьому контексті

постає дослідження існуючого механізму її забезпечення за чинним законодавством України.

Дослідження механізму забезпечення адвокатської таємниці здійснювали О.М. Бандурка, Т.В. Варфоломеева, Ю.М. Грошевий, О.М. Джужа, Н.А. Дрьоміна, В.Т. Маляренко, В.В. Медведчук, О.Р. Михайленко, М.М. Михеєнко, А.Л. Ривлін, С.Ф. Сафулько, О.Д. Святоцький, В.Т. Тацій, Д.П. Фіолевський, Г.І. Чангулі та інші. Проте вважаємо, що сучасний правовий аспект цієї проблематики недостатньо вивчений у вітчизняній літературі, а тому потребує подальшого наукового дослідження.

Повага до принципу конфіденційності – необхідна і найважливіша умова довірчих відносин між адвокатом та клієнтом, без яких неможливо належним чином надати правову допомогу, захист та представництво. Збереження конфіденційності будь-якої інформації, яка визначена Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» або становить персональні дані про фізичну особу, які охороняються законодавством з питань захисту персональних даних, є правом адвоката у відносинах з усіма суб'єктами права, які можуть вимагати розголошення такої інформації, та обов'язком щодо клієнта і тих осіб, кого ця інформація стосується. Дія принципу конфіденційності не обмежена в часі.

Розголошення інформації, що становить адвокатську таємницю, заборонено за будь-яких обставин, включаючи незаконні спроби органів дізнання, розслідування та суду допитати адвоката про обставини, що становлять адвокатську таємницю.

Інформація та документи можуть втратити статус адвокатської таємниці за письмовою заявою клієнта (особи, якій відмовлено у укладенні договору про надання правової допомоги) з підстав, передбачених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Важливим вважаємо той факт, що адвокат повинен забезпечити розуміння та дотримання принципу конфіденційності його помічників, слухачів та членів технічного персоналу. Він повинен створити такі умови для зберігання переданих йому клієнтом документів, адвокатських дос'є та інших матеріалів, які він має у своєму розпорядженні, і містити конфіденційну інформацію, яка розумно виключає доступ до них сторонніх осіб [1, с. 19-21].

Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи щодо свободи виконання професійних обов'язків адвоката від 25 жовтня 2000 р. [2] свідчать, що слід вжити всіх необхідних заходів для забезпечення належної конфіденційності відносин між адвокатом та його клієнтом. Юристи повинні дотримуватися професійної таємниці відповідно до національного законодавства, внутрішніх регламентів та професійних стандартів. Будь-яке недотримання принципу професійної таємниці без відповідної згоди клієнта має бути належним чином покарано.

Досліджуючи це питання, варто звернути увагу на обсяг інформації, який не підлягає розголошенню. Так, відповідно до Правил адвокатської етики, це будь-яка інформація, яка визначена як предмет адвокатської таємниці, логічно, що і сам факт звернення за правовою допомогою.

Адвокатська таємниця або як її ще називають «іміунітет» включає:

- конфіденційність побачень адвоката із клієнтом;
- конфіденційність адвокатського офісу;
- конфіденційність листування адвоката із його клієнтом.

КПК України у частині 5 статті 46 надає право захиснику мати конфіденційні побачення із підозрюваним, обвинуваченим, а після першого допиту – такі побачення без обмеження кількості та тривалості. Такі зустрічі можуть відбуватися під візуальним контролем уповноваженої службової особи, але в умовах, що виключають можливість прослуховування чи підслуховування. Отже, вказане право є абсолютним [3].

Конституцією України кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. Винятки можуть бути встановлені лише судом у випадках, передбачених законом, з метою запобігання правопорушенню чи для з'ясування істини під час розслідування кримінального провадження, якщо іншими способами одержати інформацію неможливо. Наведене дозволяє також зберігати адвокатську таємницю, конфіденційність довіреної підзахисним інформації, нівелює умови для побоювань, що воно стане відомою стороннім особам консультування [4].

Звісно, консультації із захисником повинні бути вільними, без перешкод в обговоренні, необмежені часовими рамками, результати такої співпраці можуть бути виражені і у формі листування як один із одним, так і з іншими особами, а тому конфіденційність має поширюватися на всі види кореспонденції як приватного, так і професійного характеру.

Держава в особі уповноважених органів влади може втручатися у вказане право у встановлених законом випадках у разі необхідності забезпечення національної і громадської безпеки або економічного добробуту країни з метою запобігання правопорушенням чи заворушенням, для захисту прав і свобод осіб чи суспільної моралі [5, с.45-48].

Легітимність указаного втручання повинна відповідати певній законній меті для недопущення порушення конфіденційності спілкування адвоката з клієнтом, посилення на вірогідність чи лише підозру зловживання захисником своїми правами не повинно стати підставою останнього.

Отже, відносини між адвокатом та його клієнтом базуються на принципі конфіденційності. Між ними, безумовно, виникнуть довірчі відносини, без існування яких не може бути надана юридична допомога, ефективність якої залежить від належних знань адвоката, досягнуто, зокрема, відкритістю особи, якій надається ця допомога. При цьому ця особа повинна бути

впевнена, що адвокат не оприлюднює довірену йому інформацію, а будь-яке недотримання принципу професійної таємниці має бути належним чином покарано.

Список використаної літератури:

1. Гончаренко С. Професійні права адвоката: Європейський стандарт. Адвокат. 2002. № 6 (33). С. 19-22.
2. Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи, прийняті на 72-й зустрічі заступників міністрів 25 жовтня 2000 року. Адвокат. 2001. №1-2. С. 30.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-ВР>.
5. Зубарев В. Про дотримання гарантій адвоката-захисника (Узагальнення Комісії із захисту прав та законних інтересів членів САУ). Адвокат. 2002 № 6. С.45-48.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Билиця Ігор Олегович**

Іванова А.І.

*студентка 2-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ДО ПИТАННЯ ПОРУШЕННЯ ПРАВ АДВОКАТІВ

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачає значний перелік гарантій, що спрямовані на забезпечення належного рівня діяльності адвоката. Незважаючи на це, достатньо поширеними є випадки порушення прав адвокатів. Відповідно до матеріалів досліджень, щодня органи адвокатського самоврядування звертаються до уповноважених правоохоронних органів з заявами про порушення прав адвокатів. На жаль, ніяких позитивних змін не відбувається.

Розглядаючи порушення проти адвокатів, не можна оминати такі злочини як вбивства та посягання на життя адвокатів, кримінальне переслідування, фізична розправа, погрози, знищення майна, незаконні обшуки, проведення правоохоронними органами негласних слідчих дій проти адвокатів і, звичайно, втручання в їх правову позицію. Так, за період